

МАРАТ ОСПАНОВ АТЫНДАҒЫ БАТЫС ҚАЗАҚСТАН
МЕМЛЕКЕТТІК МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ

СТУДЕНТТІҢ ӨЗІНДІК ЖҰМЫСЫ

Тақырып: «Қазақстан Республикасының электронды үкіметі. Қазақстан Республикасының электронды үкіметі порталының құрылымы және қызметі..»

Тобы: 105 А

Орындағандар: Курбанбаев М. Ж.

Тексерген: Жумашева А. Қ.

Ақтөбе 2016 ж.

Жоспар

Кіріспе:

Негізгі бөлім:

- Электрондық үкіметке кіріспе
- Электрондық үкіметтің мақсаты
- Электрондық үкіметтің архитектурасы
- Электрондық үкіметтің субъектілері арасындағы қатынас
- Электрондық үкіметтің қызметтері

Қорытынды:

Мемлекетті органдар

Үкімет

Жергілікті атқарушы органдар

Жеке тұлғалар

Заңды тұлғалар

ЭЛЕКТРОНДЫҚ ҮКІМЕТКЕ КІРІСПЕ

Электрондық үкімет-халықтарды ел үкіметімен тікелей байланыстыруды қамтамасыз ететін жүйе. Бұл процесс азаматтардың саясаттық қатысумен қызмет көрсету процесінің және техникалық орталық, Интернет және қазіргі заманғы СМИ көмегімен ішкі және сыртқы қатынастардың өзгеруі жолымен жүретін басқару процесінің үздіксіз оптимизациясы.

Қазақстанда «Электрондық үкімет» азаматтар мен ұйымдарға мемлекеттік органдардың қызмет көрсету сапасының жоғарлығы мен қысқа мерзімділікке және мемлекеттік органдардың қызметін ақпараттық базасымен байланысты қамтамасыз етуге, мемлекеттік аппарат құрамы бойынша эффективті және тиімді құрылуына бағытталған

«Электрондық үкімет» азаматтардың мемлекетпен өзара әсерін және мемлекеттік қызметпен байланысып тәулігіне 24 сағат, аптасына жеті күн, географиялық орналасуы мен жыл мезгілдерінен тәуелсіз қамтамасыз етуі тиіс. Мемлекеттік мекемелердің барлық қызмет түрлері әрбір адамға кез-келген уақытта қызмет көрсетуі тиіс.

«Электрондық үкіметтің» басты приоритеті Интернетпен байланыс, ақпараттық-коммуникациялық технология шеңберінде білім деңгейін арттыру, сонымен қатар, электрондық үкіметтің субъектілері арасындағы қатынасты зерттеуге, электрондық үкіметтің қызметтерімен танысуға бағытталған. Материал азаматтардың, басқарушы субъектілердің, мемлекеттік қызметкерлердің Электрондық үкімет жұмысымен тәжірибе алу үшін ұсынылған.

ЭЛЕКТРОНДЫҚ ҮКІМЕТТІҢ МАҚСАТЫ

Электрондық үкіметтің құрылуы мақсатына азаматтар мен ұйымдарға мемлекеттік органдардың қызмет көрсетуі сапасының жағарылығы мен қысқа мерзімділікке және мемлекеттік органдардың қызметінің ақпараттық базасымен байланысты қамтамасыз етуге, мемлекеттік аппарат құрамы бойынша эффективті және тиімді құрылуына бағытталған

Электрондық үкімет ұйымының негізгі міндеті мемлекетке, азаматтар мен ұйымдарға мүмкіндік туғызатын наормативті-құқықтың және әдістемелік базаның құрылуы болып табылады ; Электрондық үкімет қызметі байланысымен қамтамасыз ету, ақпараттық-коммуникациялық технология аясында білім деңгейін арттыру мен жергілікті ақпараттық теңсіздік бойынша ұйымдастыру;е-үкімет инфрақұрылымының базалық компоненттерін қалыптастыру және мемлекеттік органдардың ақпараттық инфрақұрылымын оптимизациялау; Электрондық үкіметтің ақпараттық инфрақұрылымын қорғауды қамтамасыз ету.

ЭЛЕКТРОНДЫҚ ҮКІМЕТ АРХИТЕКТУРАСЫ

Электрондық үкіметтің бірыңғай архитектурасының жалпы ұұрылымын келесі схема түрінде көруге болады:

Е-үкіметтің бірыңғай архитектурасын құру мақсатында е-үкіметтің инфрақұрылымының базалық компонентін қалыптастыру бойынша техникалық тапсырмалар шығарылған.

Ведомствалар арасындағы ақпараттық жүйенің және ведомствалық ақпараттық жүйенің орталығын техникалық орталықпен қамтамасыз ету үшін құрылыс және серверлік орталық ғимараттарын технологиялық безендіру жұмылдырылған.

Қазіргі кезде Қазақстанда «электрондық үкіметтің» құрылуы әлемдік тәжірибе талдауларын ескере отырып, үш кезеңге бөлінген.

Бірінші кезең- «электрондық үкімет» инфрақұрылымын құру. Бұл кезеңнің таралуы портал және «электрондық үкімет» шлюзіне, банкілік жүйемен байланыс үшін «төлем шлюзіне», мемлекеттік органдардың бірыңғай транспорттық орталығына, орталық және жергілікті басқарушы органдардың ведомства аралық және типті жүйесінің құрылуы және дамуына, сонымен қатар электрондық қызмет байланысымен қамтамасыз ету шараларын өткізуге, ақпаратық-коммуникациялық технология аясында білім деңгейін арттыру мен жергілікті ақпараттық теңсіздік бойынша жұмыстарды ұйымдастыруға, ақпараттық және интерактивті қызмет көрсетуді жоспарлауға бағытталған

Екінші кезең-«электрондық үкімет»сервисін дамыту- азаматтардыңөмір сүруін және мемлекеттік органдардың функционерлеудің барлық шеңберін қамтитын әртүрлі сервистердің амуына бағытталған. Бұл кезеңде транзакционды қызметтер көрсетіледі.

Үшінші кезең- ақпараттық қоғамды құру- мемлекеттік органдар мен ұйымдардың қызметін трансформациялауды, е-медицина. е-білім, е-мәдениет, е-демократия және т. б. сияқты ақпараттық қоғамды құру.

ЭЛЕКТРОНДЫҚ ҮКІМЕТ СУБЪЕКТІЛЕРІ АРАСЫНДАҒЫ ҚАТЫНАС

«Электрондық үкімет» инфрақұрылымының қалыптасуына екі өзара бацланысты, бірақ функциональды жеке контурдың таралуы болып табылады.

Ішкі контур «үкімет –үкімет» түрінің өзара қатынасын қамтиды және ведомствааралық әкімшілік процедураларға қызмет ететін ақпараттық жүйені қоса қарастырады.

Сыртқы контур «үкімет-азамат» және «үкімет-ұйым» түрінің өзара қатынасын қамтиды және мемлекетті азаматтар мен ұйымдардың өзара қатынасын қамтамасыз етеді.

Е-үкіметтің эффективті функционерлеумен қамтамасыз ету мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйе интеграциясын портал мен е-үкімет шлюзімен өзара байланысын талап етеді

Сондықтан интеграцияның басты байланыстырушы элементі берілгендерді алмасу кезінде хабарламалардың әмбебап коммуникативті форматы болып табылады.

Көрсетілген өзара әсерлер шеңберіндегі портал жеткізуші мен е-қызметті тұтынушы арасындағы ақпаратты алмасудың интеллектуалды байланыстырушы болып табылады.

Портал программа қалыптастыру және Қазақстан Республикасының «электрондық үкімет» дамуы шеңберінде таратылған.

Портал тарату кезеңдері:

1.Ақпаратты кезең.Бұл кезеңде мемлекеттік органдардың барлық ақпараттық ресурстарының жалғыз байланысты қамтамасыз етілген және азаматтар мен ұйымдардың қажеттілігі талданған. Берілген кезеңнің тарату шеңберінде барлық мемлекеттік органдардың ақпараттық қызметтері орналасқан.

2.Интерактивті кезең. Бұл кезеңнің шеңберінде мемлекеттік органдардың азаматтарға интерактивті қызмет түрлерін жеткізу мақсатында пайдаланушының идентификациясы жәнеавторизация механизмі көрсетіледі

3.Транзакционды кезең. Бұл кезеңде ақылы мемлекеттік қызметке Портал арқылы азаматтардың қарым-қатынасы механизмі ұрастырылады.

4.Электрондық үкіметтің» Порталды пайдалану категориясы

5.Қатысушылар. Бұл категорияның қатысушылары Порталдың барлық беттерін көре алды, бірақ қызметші бетпен байланыса алмайды

Теркелген пайдаланушылар

Азаматтарға электрондық пошта сервисімен, күнтізбелік жоспарларды, байланыстырады пайдалануға мүмкіндік беретін Порталда тіркеу процедурасы арқылы бетке байланысқа түскен, пайдаланушылар.

«Электрондық үкімет» Порталы ақпараттық ресурстарын пайдалану кезінде www.e.gov.kz Порталын қараныз.

ЭЛЕКТРОНДЫҚ ҮКІМЕТ ҚЫЗМЕТТЕРІ

Қазіргі заманда мемлекеттік органдар қатарында электронды қызметтер пайдаланылады. Мысалға, «ИНИС» (Интегрированная налоговая информационная система) қаржы Министрлігі және «РНиОН» (Реестр налогоплательщиков и объектов налогообложения) 17 түрлі электрондық қызметті, оның ішінде электронды түрде салық есептерін жіберу мен қалыптастыру бойынша программамен қамтамасыз етуді, электронды салықтық есептеулерді өңдеу және қабылдауды, жер салығы суммасын есептеуді, транспорт орталықтарды, салық төлеушілердің берілгендерін тіркеуді арақашықтықтан өзгертуді ұсынады.

Электрондық үкімет қызметінің базалық тізімі азаматтардың қызметтері мен ұйымдардың функционерлеуінің негізгі аясына сәйкес.

1. Салықтық және бекеттік міндетер

Салық объектілері мен салықпен байланысты объектілер туралы ақпарат алу берілген толыққанды органдар (салықтөлеушілер реестрі, салық объектілері); салық органдарындағы тіркеу есебінде тұратын салық төлеушілер туралы ақпаратталмасу; салық төлеушілердің тіркелген деректердің өзгеруі; электронды салықтық есптерді қабылдау және өңдеу, салық органдары офисінен салық төлеуші терминалы арқылы электронды салық есептерін жіберуі бойынша қызмет көрсету; бюджетпен бірге есептеу жағдайлары туралы ақпаратты жеткізу; Қазақстан Республикасының салық заңдарын түсіндіру; электрондық «ыстық желі» («горячих линий») өткізу; Қазақстан Республикасының Салық кодексіне өзгерістер енгізуді қоғаммен ара-қашықтықтан талқылау; бюджеттің кіріс бөлігі жайында орталық және жергілікті мемлекеттік органдарға ақпаратты жеткізу; Қазақстан Республикасының бекеттік заңдылықтарына сәйкес құжаттар мен есптердің электронды түрін қабылдау; сыртқы экономикалық қызметке қатысушыларды консультациямен және ақпаратпен қамтамасыз ету.

2.Өнеркәсіп және бизнес

Заңды тұлға теркеуі бойынша ақпаратты жеткізу (қайта тіркеу, ликвидация); электронды мемлекеттік сатып алымдарды ұйымдастыру; қозғалмалы және қозғалмайтын мүлікті құқықтық безендіру және мемлекеттік тіркеу туралы ақпарат; лицензиатқа мүлік бағасына мемлекеттік реестрден ақпарат беру; товар және қызмет саудасы туралы ақпарат жеткізу; инвестициялық (инновациялық) («виртуальды технопарк») жоба туралы ақпарат беру; бизнес сұрақтары туралы азаматтар мен ұйымдарға келуді қабылдау.

3.Әлеуметтік қорғау және халықтың орналасуы

Жұмыссыз азаматтарды жұмыспен қамту және мамандық бойынша мамандарды жұмыс берушінің өтініші бойынша іздестіру; өтініштер мен құжаттарды, зейнеткерлік фонд жинақтаушымен байланысты келісім-шарттарды безендіру; салымшылардың түсімі туралы ақпаратты беру; зейнеткерлік жинақтаушыны беру өтініш безендіру; зейнеткерлік жабдықтау сұрақтары бойынша азаматтардың сұранысын қабылдау; шет елдіктер жұмыс к. үшін жұмылдыру тәртібі туралы беру; қызмет түріне лицензия беру.

4.Білім, ғылым және денсаулық сақтау

Қазақстан Республикасының халықтарының негізгі денсаулық көрсеткіші бойынша ақпарат беру; тіркелген дәрілік заттар, залалсыздандыру және дератизация заттары, Қазақстан Республикасыны бойынша қолдануға және әкелуге тыйым салынған заттар бойынша ақпарат беру; білім, ғылым және денсаулық сақтау аясында қызмет көрсететін лицензиясы бар ұйымдар туралы ақпарат беру; медициналық көмектің барлық деңгейі бойынша аурулар емдеу және ем жүргізу сұрақтары бойынша ақпарат беру; жоғары оқу орындары, ғылыми және медициналық ұйымдар құрамының саны және сапасы бойынша ақпарат беру; білім және ғылым ұйымдары қызметтерінің негізгі көрсеткіші бойынша ақпарат беру; білім және ғылым ұйымдары қызметтерінің негізгі көрсеткіші бойынша ақпарат беру; білім және медициналық қызмет көрсету сұрақтары бойынша азаматтарды қабылдау.

5.Зандылық және тәртіп

Мемлекеттік реестр және Қазақстан Республикасының нормативті құқықтық актілерінің эталлонды бақылаушы банкіне байланыс орнату; қоғамдық тәртіп сақтау және қоғамдық қауіпсіздікті қамтамасыз ету сұрақтары бойынша ақпарат беру; тәртіпті сақтау сұрақтары бойынша азаматтарды қабылдау; тәртіпті сақтау сұрақтары бойынша азаматтарды қабылдау; тіртіп сақтауды қамтамасыз ету органына қызметке түсетіндер туралы ақпарат беру; тәртіп сақтау органдары оқу орындарына түсушілер үшін қажетті ақпаратты жинау және қабылдау.

7. Қорғаныс, ұлттық қауіпсіздік және жедел жағдайларды басқару

Халықтар орналасқан пункттер мен объектілерге өртке қарсы қорғанысты күшейту бойынша ұсыныстар беру; мемлекеттік өртке қарсы шаралар туралы ақпарат беру; объектілердегі өртке қарсы қызметтерді ұйымдастыру туралы сұрақтарды қарастыруға қатысу және ұсыныстар білдіру; жөндеумен, өртке қарсы құрал-жабдықтардың техникалық қызметімен байланысты ақпарат беру; қорғаныс ұлттық қауіпсіздік, сонмен қатар жедел жағдайлар туралы ескерту сұрақтары бойынша азаматтарды қабылдау; жедел әскери қызмет, контрактілі қызмет, сонымен қатар ергілікті әскері - оқу орындары, тәртібі, оқу түсу шарттары бойынша ақпарат беру.

8. Қоршаған ортаны қорғау

Қоршаған ортаның күйі мен ласануы, жеке объектілерінің экологиялық жағдайы, қоршаған ортаға әсер ету күйі туралы ақпарат беру; қоршаған ортаны қорғау аймағында стратегиялық құжаттарды тарату жолы туралы ақпарат беру; Қазақстан Республикасының табиғатты сақтау заңдарын бұзу және оған қолданылатын шаралар туралы ақпарат беру; кадастрлі табиғи ресурстарға байланысты еткізу; ауа-райы туралы ақпарат беру; табиғатты қорғау шаралары туралы ақпарат беру; қоршаған ортаны қорғау сұрақтары бойынша азаматтарды қабылдау.

6. Экономика және сауда

Мемлекеттік бюджетті қалыптастыру туралы сұрақтар бойынша ақпарат беру; әлеуметтік- экономикалық және фискальді тарату; Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық даму күйі; елдің транспортты-коммуникациялық комплексі: автомобиль жолдары, азаматтық авиация, аэрокосмостық комплекс туралы ақпарат беру; ауыл шаруашылығында әлеуметтік –экономикалық жағдай, сонымен қатар қорғау аймағы туралы ақпарат беру; жаңалықтармен инновациондық жобаларды қаржыландыру бойынша құжаттарды қабылдау; коммуналды қызметте тарифтерді бекіту және қалыптастыру тәртібі туралы ақпарат беру; Қазақстан Республикасының әртүрлі аймақтарында коммуналды қызмет тарифтері туралы ақпарат беру; өндіруші-жеткізуші коммуналды қызмет көрсетуге келісімге отыру бойынша заңды консультациялар беру; өндіріске мемлекеттік бар, электр энергиясы және жылу беру ұйымдары сымен қамтамасыз ету, телефон байланысы бойынша ақпарат беру; экономика, сауда және коммуналдық қызметпен қамтамасыз ету сұрақтары бойынша азаматтарды қабылдау; Қазақстан Республикасының сыртқы саудасы статистикасы бойынша ақпарат беру; бекет құжаттарын дайындау және қабылдау.

9. Мәдениет, спорт, туризм және ақпараттық кеңестік

Спорт түрі бойынша ұлттық құрама командаары тізіміне және республикалық спорт шараларына байланыс орнату ; физкультура-сақтандыру, спорт қызметтерін ұсыну бойынша ақпарат беру, сонымен қатар осы қызметтерді ұсынатын ұйымдар туралы ақпарат беру; спорт аясында республикалық қоғамдық аккредитациясы туралы ақпарат беру; ұлтаралық және республикалық қарыстарда Қазақстан Республикасының спортсмендерінің қатысуы туралы ақпарат беру; саяси партиялармен арнайы союздармен қоғамдық бірігулермен байланыс туралы ақпарат беру; кітап маркетингі және аспполиграфиялық сұрақтары бойынша ақпарат беру; мәдениет, спорт және туризм сұрақтары бойынша азаматтарды қабылдау; ішкі саяси тұрақтылық; әлеуметтік, саяси және регионалистика сұрақтары бойынша мақалалардың шығуы; баспаның ашылуына рұхсат беру; ақпарат орталығына консультациялық қызметтер көрсету

10. Дипломатия және ұлтаралық байланыс

Консульдік меншіктеу сұрақтары бойынша ақпарат беру; Қазақстан Республикасының виза беру, дипломатикалық және қызметші паспорттарды әзірлеу тәртібі туралы ақпарат беру; Қазақстан Республикасынан шығу (келу) сұрақтары бойынша азаматтарды қабылдау.

Пайдаланылған әдебиеттер :

- Комардинов О.
- Балапанов Е.Қ, Бөрібаев Б., Дәулетқулов А.Б.
- Интернет беттерінен:
- W.W.W. Google.kz.
- W.W.W. yandex. ru.

